

Oslo, 22. juni 2010
SIK

Til Teknologirådet i Elektro og Energi

Herved følger referat fra
Teknologirådsmøte i Elektro og Energi, 14.06.10
Møte med ENOVA i Trondheim, 15.06.10
Koordineringsmøte med SEfAS 15.06.10

Med hilsen
Per Bjørn Larsen

Deltakere:

Tekn. sjef Per Bjørn Larsen (pbl)
Teknologisjef Ole Granhaug (og)
Salgsdirektør Olav Dalsbotten (od)
Utviklingssjef Jon Bjørnar Lervik (jbl)

Fravær:

Teknisk sjef Jan Ove Gjerde (jog)
Markedssjef Ove Bø (ob)

Fra Norsk Industris administrasjon:

Bransjesjef Stein-Iver Koi (sik)
Fagsjef John Vigrestad (jv)

Teknologirådet i Elektro og Energi

avholdt møte 14. juni 2010 hos Siemens AS i Trondheim. Møtet ble ledet av teknisk sjef Per Bjørn Larsen.

Dagsorden:

1/10	Referat fra forrige møte 03.12.09	<i>vedlegg</i>
2/10	Eliaden 2010, oppsummering	<i>alle</i>
3/10	TM/Energi21 – veien videre	<i>sik/vedlegg</i>
4/10	Forskrifter, status	<i>sik</i>
5/10	FoU-rapporten/FoU-status	<i>JV/vedlegg/alle</i>
6/10	Fornybarrapporten, status	
	Hva gjør vi så? Hva må til for å materialisere rapportens konklusjoner?	<i>sik/vedlegg</i>
7/10	ENOVA, forberedelse	<i>JV/alle</i>
8/10	SEfAS – momenter i forb. med årets møte	<i>alle</i>
9/10	Møteplan – høsten	<i>alle</i>
10/10	Eventuelt	

Sak	Ref.	Ansv./frist
1/10	Referat fra forrige møte 03.12.09 Det var ingen kommentarer til referatet. E-room-løsning for distribusjon av sakspapirer og referat er ennå ikke klar. NHO-SP arbeider med alternativer.	sik
2/10	Eliaden 2010, oppsummering Energidelen fremsto som liten/relativt dårlig besøkt, og var mangelfullt koordinert. Det ble registrert at flere leverandører ikke stilte på Eliaden, men likevel kjørte parallelle arrangementer i Oslo på dette tidsrom. Det signaliseres at 4 dager er for lenge. Det reises spørsmål; ”koster dette mer enn det smaker?” Alle oppfordres til å komme med synspunkter til SIK som samler disse for innspill til Elektroforum. Eliaden kan tas opp til diskusjon på koordineringsmøtet i desember.	alle/sik
3/10	TM/Energi21 – veien videre TM er nå lagt under Energi21. Finansieringen for inneværende år er delvis på plass. EnergiAkademiet har sett seg nødt til å ta et forbehold. Dette kan resultere i noe redusert aktivitet, høsten 2010. Det vil bli tatt et initiativ for å få ENOVA med på ”spleiselaget”. Teknologirådet er tilfreds med utviklingen av TM så langt. Høstens program er godt, og det er viktig å få på plass rammer for fortsatt aktivitet. Mer info finnes på: http://www.tm-info.no/	sik/alle
4/10	Forskrifter, status DSB har forlagt ny, revidert versjon av FKE for JD. Norsk Industri ser på utkastet og vil om nødvendig be om møte med JD for fremlegging av kommentarer. DSB signaliserer høringsrunde etter sommeren med forskriftens ikrafttredelse 01.01.2011. Vi følger saken! TEK, ny teknisk byggeforskrift med ikrafttredelse 01.07.2011 foreligger. Her fremkommer det sterke begrensninger på energibruk ved alternative oppvarmingssystemer i bygg, herunder direktevikende elektrisk oppvarming. Forskriften har mangler og slagside og Norsk Industri, sammen med Norsk Elvarmeforening og Norsk Teknologi vil forsøke å påvirke KRD til å stoppe og revidere forskriften.	sik
5/10	FoU-rapporten/FoU-status JV redegjorde kort fra årets kartlegging FoU- og innovasjonsundersøkelsen til Norsk Industri ble gjennomført i løpet av sommeren 2009. Undersøkelsen viser en nedgang i antall bedrifter som har gjennomført FoU- og innovasjonsprosjekter, sammenlignet med resultatene fra forrige undersøkelse. Undersøkelsen viser imidlertid at bedriftene totalt sett likevel har investert mer i FoU- og innovasjon. Vår hypotese er at de bedriftene med et strategisk forhold til FoU- og innovasjon har opprettholdt denne aktiviteten, men fokusert ressursene inn mot kjerneaktiviteten i bedriften. I de øvrige bedriftene er FoU- og innovasjonsinvesteringene bygget ned. For å kunne kompensere for høye lønnskostnader for arbeidere, må norsk industri og næringslivet forøvrig investere i innovasjon. Norsk Industris konjunkturrapport for 2010 har vist at lønnskostnadene for arbeidere i norsk	

	<p>industri er 43 prosent over hva en har i konkurrentlandene. Samtidig ser en nå at investeringene (i fast realkapital) pr. årsverk er fallende, på toppen av dette. Konsekvensene kan bli dramatisk dersom FoU- og innovasjonsinvesteringene rammes. Mindre innovasjon i industrien svekker bedriftenes evne til blant annet å kunne bære høye lønnskostnader.</p> <p>Når vi spør bedriftene om hvilke tiltak Regjeringen kan gjøre for å stimulere til mer FoU og innovasjon i industrien, er tilbakemeldingen at «Regjeringen bør vurdere økt bruk av skatteincentiver» (ikke gjennom SkatteFUNN). De mener også at en styrking av finansieringen av universiteter og høyskolene ikke er kritisk for industriens FoU- og innovasjonsprioriteringer.</p> <p>Norsk Industri mener at Fondet for forskning og nyskaping bør styrkes og få en langt større betydning for norsk forskningsfinansiering enn det har i dag. Avkastningen fra fondet brukes nå hovedsakelig til å dekke løpende poster på statsbudsjettet og ikke strategisk slik det var tenkt. Dette gjør at den forskningspolitiske effekten av fondets avkastning er redusert. Fondsavkastningen gikk i årene 2000 til 2001 i sin helhet til Forskningsrådet. I 2008 var det kun 30 prosent av avkastningen som ble fordelt gjennom Forskningsrådet. Norsk Industri mener derfor at avkastningen i langt mindre grad enn i dag bør brukes til å finansiere løpende poster på statsbudsjettet.</p>	
6/10	<p>Fornybarrapporten, status</p> <p>Elektro og Energi representerer en viktig bransje for å realisere forslag som fremmes i rapporten. Heri ligger bl.a. en utfordring i å kartlegge de miljøer som kan være med og bidra til prosjektfinansiering. Videre må det fremskaffes en oversikt over eksisterende FoU-virksomhet på området, muligheter og flaskehalsar.</p> <p>Styret har iverksatt en prosess knyttet til dette. I første fase er det laget et utkast til mandat for det videre arbeid:</p> <p>”Med utgangspunkt i norsk industri sin rolle innenfor fremtidens klima og energiutfordringer, og rapportene ”På den grønne gren” og ”Grønne forretningsmuligheter” skal det foretas en kartlegging og beskrivelse av verdiskapningsmulighetene for norsk leverandørindustri i et ”grønt” hjemmemarked, og tilhørende eksportmarked. Basert på kartleggingen skal det foreslås satsningsområder der norske miljøer har potensial til å utvikle ny næringsvirksomhet og verdiskapning, samtidig som utfordringer og ”flaskehalsar” skal beskrives”. For de mest lovende satsningsområdene skal det skisseres forretningscaser og evt. forslag til nødvendige virkemidler eller andre tiltak som kan hjelpe til å fremme grønn næringsvirksomhet for norske industriaktører. Markedspotensialet, investeringsbehov og lønnsomhet skal så langt som mulig kvantifiseres.”</p> <p>Når mandatet er endelig godkjent vil det bli iverksatt arbeid med å søke om midler til å gjennomføre kartleggingen, samt finne kvalifisert aktør for arbeidet. Styret har ytret ønske om at Teknologirådet involveres i denne prosessen, eks. som referansegruppe.</p>	sik/jv
7/10	<p>ENOVA, forberedelse</p> <p>Da Teknologirådet ikke kunne stille fulltallig ble det vedtatt å fravike noe fra den tidligere vedtatte agenda. Primært ble det besluttet å presentere Fornybarrapporten og så langt som mulig lytte til ENOVAs informasjon og kartlegge muligheter for påvirkning av prosessen knyttet til revisjon av</p>	sik/alle

	ENOVAs mandat, ut over resten av inneværende år.	sik
8/10	SEfAS – momenter i forb. med årets møte Det ble besluttet å holde fast ved foreslått agenda.	
9/10	Møteplan – høsten Det er foreslått ett møte i Teknologirådet ila. høsten, i tillegg til det tradisjonelle koordineringsmøtet i desember. Det foreslås: Teknologirådet: 21.09., alt. 23.09. – kl. 13.00 – 15.00 (skal vi avvikle dette hos Nexans, Halden?) Koordineringsmøtet: 01.12. – kl. 13.00 – 16.00 (dette må avklares med styret)	sik/alle
10/10	Eventuelt Per Bjørn Larsen orienterte om at han ønsker å fratre som leder av teknologirådet ved årets utløp. I en overgangsfase vil han kunne være med videre som ordinært medlem frem til sommeren. SIK iverksetter tiltak for å finne PBLs etterfølger. John Vigrestad orienterte om at han har sagt opp sin stilling i Norsk Industri fom. 01.09.10.	sik

Møte med ENOVA, 15.06.10:

Fra ENOVA møte:

Marit Sandbakk, områdeleder industri
 Boy Kåre Kristiansen, seniorrådgiver
 Marius Thoresen, seniorrådgiver
 Geir Nysetvold, finansdirektør

Etter en kort introduksjon og gjennomgang av status ble møtet styrt mot bruk av ENOVAs midler. Hittil har disse vært innrettet mot ”sluttbruker”. ENOVAs innsats har vært ”målt” opp mot innsparte kWh. I det fremtidige bildet ses et økende behov for kapital innrettet mot utvikling og kvalitetssikring av ny teknologi.

ENOVAs mandat (eieravtalen med OED) skal revideres ila. høsten. Arbeidet vil starte over sommeren og løpe ut mot slutten av oktober.

Norsk Industri utarbeider brev til OED der viktigheten av at et revidert mandat tar høyde for teknologikvalifiseringsprogram fremheves og at støtte til teknologiprosjekter må få en annen målstyring enn dagens kWh-mål. ENOVAs innretting bør derfor justeres fra å fokusere utelukkende mot innsparte kWh til også å involvere seg i prosjekter innrettet mot å ta frem og kvalitetssikre ny teknologi knyttet til ny energiproduksjon og –distribusjon. Dette må ses i nøye sammenheng med rollen til Norges forskningsråd, Innovasjon Norge m.fl.

Teknologirådet skal involveres i denne prosessen. Temaet følges opp på møtet i september.

Oppsummering fra møtet med SEfAS, 15.06.10:

Fra SEfAS møte:

Petter Støa, forskningssjef

Elektro og Energi
 Teknologirådet 1/10, 14.06.10

Inge Gran, forskningssjef

Etter innspill fra Teknologirådet orienterte Petter Støa om utviklingen rekruttering og gjennomføring av masterstudiet til elektrofagene ved NTNU. "Alarmlampen" lyser ikke lenger. Situasjonen er også bedre når det gjelder dr.ing.-kandidater fra Norge. Støa fremhevet viktigheten av å bruke Energi-kontakten aktivt. Særlig gjelder dette informasjonsutveksling mellom bedrift/student, sommerjobbtillbud, traineeprogrammer etc.

SEFAS leder nå 4 av 8 FME'er. Arbeidet har kommet godt i gang, prosjektene har begynt "å levere". Teknologirådet påpekte nødvendigheten av at SEFAS ved siden av dette arbeidet avsetter nødvendig forskningskompetanse og -kapasitet til å påta seg prosjekter av noe størrelse fra industrien. Arbeidet med å etablere FME'ene har blitt innrettet for å etablere norske "teknologiplatformer" som igjen har dannet referanse til søknader rettet mot EUs 7. Rammeprogram. Programmet representerer store utfordringer og muligheter for norsk industri og norske forskningsmiljøer. Det er tilfredsstillende å merke seg at EUs fornybardirektiv, EU 29/20/20 og Energi21 peker på samme mål. I tillegg har Klimaforliket i Norge åpnet for økte bevilgninger til energiforskning ~ 3-dobling innenfor en ramme på 3 år.

SEFAS og 7. rammeprogram, det ble diskutert flere mulige måter å samarbeide om økt deltagelse fra elektroindustrien i 7. rammeprogram.

Det er et stort behov for å engasjere norsk leverandørindustri i forhold til å posisjonere seg mot EUs 7. rammeprogram. Her er allerede mye arbeid lagt inn fra SEFAS side, og det ligger til rette for norske leverandørbedrifter "å invitere" seg med. Tidsmessig vil det være riktig å komme med så snart som mulig, "inngangskostnaden" blir høyere etter som tiden går.

Gran avsluttet med å presentere NOWITECH-programmet. Norges forskningsråd har inngått avtale med NORCOVE og NOWITECH om et testprosjekt innenfor flytende vindkraft med en ramme på NOK 45 mill.

Mer informasjon finnes på: <http://www.sintef.no/Projectweb/Nowitech/>